

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

SANDBRO SKOLA Läsåret 2026-2027

"Sandsbro skola ska vara en relationsbyggande skola där vi arbetar med att skapa trygghet och trivsel genom närvarande pedagoger. De ska tillsammans med eleverna utveckla och ansvara för att skolan ska vara en plats där man synliggörs, utmanas och lyckas utifrån varje individs särskilda förutsättningar."

Innehåll

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING	1
PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING	4
VERKSAMHETSFORMER SOM OMFATTAS	4
ANSVARIG FÖR PLANEN	4
SANDSBRO SKOLA	4
VISION	4
BAKGRUND	5
PRIORITERADE MÅLOMRÅDEN läsår 25-26	6
MÅL/EFFEKT PÅ ELEVNIVÅ	6
METODER FÖR UTVÄRDERING	7
PRIORITERADE AKTIVITETER läsår 25-26	7
FRÄMJANDE ARBETE	7
FÖREBYGGANDE ARBETE	8
ÅTGÄRDANDE INSATSER - RUTINER VID DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING	9
RUTINER KRING ARBETET MED PLANEN	10
Upprättande	11
Förankring och genomförande	11
Utvärdering och revidering	12
TRYGGHETSTEAMET	12
SKOLANS GEMENSAMMA FÖRHÅLLNINGSGREGLER	12
Värdegrund	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Skolans område	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Klassrummet	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Matsalen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Digitala enheter	Fel! Bokmärket är inte definierat.
BEGREPPSDEFINITIONER	14
Diskrimineringsgrunderna	14
Diskriminering, direkt och indirekt	14
Kränkande behandling	15
Bristande tillgänglighet	15

Främjande arbete	15
Förebyggande arbete	15
Åtgärdande insatser	16
LAGAR OCH STYRDOKUMENT	16
Skollagen.....	16
Diskrimineringslagen	16
Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022	17

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Enligt diskrimineringslagen ska skolan aktivt arbeta för att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariationer, sexuell läggning och ålder. Vidare ska skolan utarbeta riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier samt bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

VERKSAMHETSFORMER SOM OMFATTAS

Grundskola samt fritidshem.

ANSVARIG FÖR PLANEN

Biträdande rektor i nära samarbete med trygghetsteamet.

SANDBRO SKOLA

Sandsbro skola är en skola för elever från förskoleklass till årskurs 6. För närvarande är det cirka 385 elever på skolan. Skolan är organiserad "husvis": A-huset, B-huset, C-huset, F-huset och H-huset. Undervisningen sker i åldershomogena klasser och pedagogerna som undervisar i respektive årskurs bildar ett årslag. Dessutom samarbetar pedagogerna inom respektive hus och i arbetslag. Arbetslagen är organiserade i årskurs F-3, årskurs 4-6, fritidshem, samt elevhälsoteam. Mer information kring skolans elevhälsoteam och elevhälsoarbete finns i *Elevhälsoplanen* som nås via skolans hemsida, där även denna plan finns.

VISION

Sandsbro skola - trygga, nyfikna och kreativa elever som inspireras till att lära för livet.

Sandsbro skola ska vara en skola fri från diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Alla elever på Sandsbro skola ska ges möjlighet till utveckling och lärande i en lärmiljö som är stimulerande, trygg och hälsosam. Detta förutsätter att alla elever känner sig inkluderade i den sociala gemenskap som skolan utgör.

BAKGRUND

Mål 2025-2026:

Mål: Förbättra språkbruket och minska kränkande uttryck i skolan

Beskrivning: Vi strävar efter att skapa en skolmiljö där alla elever använder ett respektfullt och inkluderande språk. Det betyder att vi använder ord som gör att alla känner sig välkomna och som en del av gruppen. Ingen ska känna sig ledsen eller utanför på grund av hur någon pratar. Vi tänker på hur vi själva vill bli behandlade, och vi bryr oss om hur våra kompisar känner och tänker – även om vi inte alltid tycker likadant.

När vi pratar och skriver på ett bra sätt blir skolan en trygg och trevlig plats för alla.

Mål: Öka vuxennärvaro i utsatta miljöer

- **Beskrivning:** För att alla elever ska känna sig trygga i skolans inne- och utemiljöer behöver vi stärka den vuxna närvaron på utvalda platser. Genom att schemalägga vuxennärvaro i omklädningsrum, samt i närheten av skogen och cykelvägen under raster, kan vi förebygga otrygga situationer och snabbt agera vid behov.
Som en del av detta arbete genomför vi trygghetsvandringar där elever och personal tillsammans identifierar platser som upplevs som otrygga. Dessa insikter används för att anpassa bemanning och skapa en mer trygg och tillgänglig skolmiljö för alla.

För att uppnå målet att förbättra språkbruket och minska kränkande uttryck i skolan krävs det fortsatt och fördjupat arbete på flera nivåer. Den aktuella situationen visar tydligt att det finns behov av förändring i hur eleverna kommunicerar med varandra i vardagen. Det handlar både om vilka ord som används och om attityder i det sociala samspelet.

Statistik från kränkingsutredningar visar att språkbruket är en central faktor i många incidenter. Hälften av alla utredningar under läsåret rör verbala eller skriftliga kränkningar, vilket understryker vikten av att arbeta förebyggande med språkbruket. Det är särskilt tydligt att problemen ökar i de högre årskurserna, vilket pekar på behovet av tidiga insatser och kontinuitet i arbetet genom hela skolgången.

Utöver språkbruket finns det flera fysiska miljöer på skolan som påverkar elevernas trygghet och trivsel negativt. Omklädningsrum upplevs som otrygga, och toaletterna beskrivs som ofräscha och obehagliga.

De prioriterade aktiviteter som vi valde under läsåret 25-26 genomfördes och hade vid tillfället en god effekt. Däremot var det inte ett resultat som höll i sig gällande språkbruket vilket gör att vi har kvar samma mål även under läsåret 26-27. Däremot såg vi ett gott resultat gällande målet att öka vuxennärvaron i utsatta miljöer.

Omklädningsrum upplevs fortfarande som en miljö man inte trivs i, fast det handlar inte om vuxennärvaro/frånvaro då, utan mer om att det upplevs vara högljutt, smutsigt och ofräscht.

Under nästa läsår kommer vi införa nya rutiner för språkbruket. De kommer kommuniceras med både elever och vårdnadshavare i samband med terminsstart.

PRIORITERADE MÅLOMRÅDEN läsår 26-27

Mål: Förbättra språkbruket och minska kränkande uttryck i skolan

Beskrivning: Vi strävar efter att skapa en skolmiljö där alla elever använder ett respektfullt och inkluderande språk. Det betyder att vi använder ord som gör att alla känner sig välkomna och som en del av gruppen. Ingen ska känna sig ledsen eller utanför på grund av hur någon pratar. Vi tänker på hur vi själva vill bli behandlade, och vi bryr oss om hur våra kompisar känner och tänker – även om vi inte alltid tycker likadant.

När vi pratar och skriver på ett bra sätt blir skolan en trygg och trevlig plats för alla.

Mål: Öka vuxennärvaro i utsatta miljöer

- **Beskrivning:** För att alla elever ska känna sig trygga i skolans inne- och utemiljöer behöver vi stärka den vuxna närvaron på utvalda platser. Genom att schemalägga vuxennärvaro i omklädningsrum, samt i närheten av skogen och cykelvägen under raster, kan vi förebygga otrygga situationer och snabbt agera vid behov.
Som en del av detta arbete genomför vi trygghetsvandringar där elever och personal tillsammans identifierar platser som upplevs som otrygga. Dessa insikter används för att anpassa bemanning och skapa en mer trygg och tillgänglig skolmiljö för alla.

MÅL ELEVNIVÅ

Mål: Förbättra språkbruket och minska kränkande uttryck

Elevmål:

1. Jag använder ett schysst språk mot alla – varje dag.
2. Jag säger ifrån eller söker hjälp om jag hör någon använda kränkande ord.
3. Jag hjälper till att skapa en positiv stämning i klassrummet och på rasterna.

4. Jag deltar i klassens arbete med att ta fram gemensamma språkregler.
5. Jag ger andra beröm och använder ord som stärker i stället för att såra.

Mål: Öka vuxennärvaro i utsatta miljöer

Elevmål:

1. Jag berättar för en vuxen om jag känner mig otrygg på en plats i skolan.
2. Jag deltar i trygghetsvandringar och hjälper till att identifiera otrygga platser.
3. Jag följer skolans regler i omklädningsrum, toaletter och uteområden.
4. Jag visar respekt för både vuxna och andra elever i alla skolmiljöer.
5. Jag hjälper till att hålla skolmiljön ren och trivsamt.

METODER FÖR UTVÄRDERING

- Genomföra årliga enkäter för att mäta elevernas upplevelse av språkbruket och justera insatserna vid behov. Kontinuerlig uppföljning i respektive klassrum, samt fritidsavdelningarna.

PRIORITERADE AKTIVITETER läsår 26-27

- **Informera på föräldramöten** om språkbruk, skolans arbete och hur man kan samarbeta hemma.
- **Implementera nya rutiner för språkbruk** - för hur skolan och hemmet hanterar kränkande språk.
- **Arbeta med boken** "Öka välbefinnandet i skolan" – praktiska lektioner i positiv psykologi.
- **Fortsätta att öka vuxennärvaron i våra utsatta miljöer.**

FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet utgör grunden för skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Syftet är att skapa trygghet och gemenskap.

- *Tillgänglig lärmiljö*
Syftet med utbildningen är att skapa en tillgänglig skola för alla elever – fysiskt, socialt och pedagogiskt. Alla elever ska mötas utefter en väl avvägd kravnivå utefter sina behov och förutsättningar.

- *Trygghetsteam*
På skolan finns ett trygghetsteam. Representanter från alla verksamheter ingår i teamet. Teamet ansvarar för struktur och innehåll i skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.
- *Elevråd*
I elevrådet möts elevrepresentanter från alla klasser. På elevrådet sker ett kontinuerligt arbete kring elevers ansvar och inflytande. Likaså förs diskussioner kring vilka regler skolan bör ha och hur dessa ska formuleras och förankras. Vi har 3 elevrådsmöte/termin och ett matråd/termin. Vid matrådsmötet bjuds personal från köket in.
- *Klassråd*
Inför elevrådet sker klassråd i samtliga klasser. På dessa förs diskussioner kring frågor som ska lyftas i elevrådet.
- *Biblioteksråd*
I biblioteksrådet möts elevrepresentanter från alla klasser.
- *Värdegrundsarbete*
I samtliga klasser sker ett kontinuerligt värdegrundsarbete. Syftet med värdegrundsarbetet är att öka den sociala delaktigheten och förebygga utanförskap. Vi använder material från Bråka smartare och 7tjugo.
- *FN-dagen*
FN-dagen uppmärksammas på olika sätt vilket bland annat innebär arbete och diskussioner kring mänskliga rättigheter och demokrati.
- *Friluftsdagar*
Under ett läsår anordnas flera friluftsdagar som innebär att elever från olika klasser möts och samverkar.
- *Husdagar*
I de olika "husen" anordnas "husdagar". Dessa innebär att elever från olika klasser möts och samverkar.

FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering och kränkande behandling. Förebyggande insatser sker med utgångspunkt i skolans identifierade styrkor och svagheter. Syftet är att skapa trygghet och gemenskap.

- *Tidig identifikation av elevers upplevelse av utsatthet och utanförskap*
Genom elevintervjuer, elevhälsomöten, trygghetsenkäter samt olika former av samtal, t.ex. hälsosamtal och utvecklingssamtal möjliggörs en tidig identifikation.
- *Övergångsrutiner förskola till förskoleklass*
Vid övergången mellan förskola och förskoleklass finns rutiner. De barn vars

föräldrar önskar ett trepartssamtal erbjuds detta under senare delen av vårterminen.

- *Pedagoger på skolgården*
Före skolstart och under raster finns alltid pedagoger på skolgården.
- *Rastverksamhet*
Varje dag vid förmiddagsrasten erbjuds eleverna att delta i planerade aktiviteter. Rastverksamheten planeras och styrs av lärare i fritidshemmet.
- *Rastfaddrar*
Under flera av veckans lunchraster finns rastfaddrar på skolgården. Verksamheten innebär ett nära samarbete mellan skolan och pensionärer i samhället.
- *Bussvärdar*
Vid av- och påstigning på morgon- och eftermiddagsbussarna finns en vuxen närvarande.
- *Pedagogisk lunch*
Vid luncherna äter vuxna tillsammans med eleverna.
- *Sociala medier*
Skol- och fritidstiden är mobilfri, läs mer under *Skolans gemensamma förhållningsregler*. Digitala enheter som används i skolarbetet är inte kopplade till privata apple-id. Ett kontinuerligt arbete kring medie- och informationskunnighet (MIK) sker på skolan. MIK är ett samlingsbegrepp för flera angränsande kunskaper vad gäller att skapa medvetenhet i medieanvändning, exempelvis avseende sociala medier. Undervisning kring att förstå mediers roll i samhället, att finna, analysera och kritiskt värdera information samt att uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier bedrivs som ett samarbete mellan skolans bibliotekarie och pedagoger.

ÅTGÄRDANDE INSATSER – RUTINER VID DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Rektor ansvarar för att skolans rutiner vid diskriminering och kränkande behandling lyfts vid läsårsstarten. Information ges även till personal som anställs under läsårets gång. Skolan har följande rutiner då en elev anser sig ha blivit utsatt för **allvarlig eller upprepad kränkande behandling** eller **allvarliga eller upprepade trakasserier** eller **sexuella trakasserier** i samband med verksamheten.

1. *Upptäcka*
I det kollegiala samtalet sker kontinuerliga reflektioner kring elevers välmående samt relationer till såväl kamrater som vuxna. Samtalen sker t.ex. vid elevhälsomöten, arbetslagsmöten, operativa möten, husmöten samt behovsmöten.
2. *Åtgärda*

Personal som får kännedom om att en elev har blivit eller är utsatt för diskriminering och/eller kränkande behandling är skyldig att omedelbart stoppa diskrimineringen och/eller kränkningen. Dessutom ska omedelbara åtgärder i syfte att handlingen inte återupprepas vidtas.

3. *Informera och anmäla*

Personal anmäler diskrimineringen/kränkningen i systemet DF-respons om den är **allvarlig eller upprepad**. Rektor tar då emot anmälan och utser en utredare som startar utredningen.

I annat fall räcker det att enbart informera rektor om händelsen.

4. *Utreda och dokumentera*

Personal utsedd av rektor genomför skyndsamt en utredning. Inför utredningen kontaktas alltid samtliga berörda vårdnadshavare. Vårdnadshavarnas kunskap om sitt barn tas tillvara och vårdnadshavarna ses som viktiga samarbetspartner i det gemensamma arbetet mot fortsatt diskriminering och/eller kränkning.

Utredningen ska ge en allsidig belysning av situationen. Likaså ska skolans nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling tydliggöras. Samtal sker först med den elev som upplever sig utsatt. Därefter sker samtal med var och en av de elever som utsätter. Samtliga samtal sker individuellt och fokuserar på konkreta händelser och de känslor som är kopplade till dessa. Om det är möjligt genomförs samtalen av två personer, en som leder samtalet och en som dokumenterar. Utredningar som gäller personals diskriminering och/eller kränkningar av elever genomförs av rektor och har samma grundläggande struktur.

Utredningen dokumenteras och följs upp i DF-respons.

5. *Följa upp*

Ärendet följs upp och eventuellt framkommer behov av nya åtgärder eller kan processen avslutas. Det är betydelsefullt med återkoppling till såväl elever som vårdnadshavare.

RUTINER KRING ARBETET MED PLANEN

Tillsammans med trygghetsteamet ansvarar rektor för att planen i samråd med skolans personal upprättas, förankras, genomförs, utvärderas och revideras. Skolan arbetar medvetet med att möjliggöra elevers och vårdnadshavares delaktighet.

Elevers och vårdnadshavares delaktighet

Skolans personal ska aktivt samarbeta med eleverna för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

På Sandsbro skola sker ett medvetet arbete för att skapa trygghet och delaktighet, läs mer under Främjande arbete. I syfte att synliggöra såväl elevers som vårdnadshavares röster i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling sker följande:

- *Trivselenkäter*
Enkäterna delas ut till samtliga elever vid två tillfällen per läsår inför utvecklingsamtal. Enkäten finns i två varianter, en för årskurs F-3 samt fritids och en för årskurs 4-6. Enkäterna ger en bild av elevernas upplevelser av trygghet, trivsel och mående. Samtal kring resultatet sker i samtliga arbetslag.
- *Elevintervjuer/enkäter*
Under vårterminen intervjuas några elever per klass i årskurs 3-6. Intervjuerna och eventuella enkäter utgör ett underlag i arbetet med nya planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- *Elevråd*
Elevrådet är ett viktigt samarbetsforum i arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- *Trygghetsvandring*
I början av vårterminen genomförs trygghetsvandringar i samtliga klasser. Där går man igenom miljöer inne och ute som man både har positiv och negativ upplevelse av. Detta sammanställs och återkopplas till eleverna, samt ger ett underlag till kommande plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Upprättande

De frågor som lyfts i elevrådet diskuteras i respektive klass och mentorerna återkopplar till trygghetsteamet. Planen fastställs sedan i augusti/september.

Förankring och genomförande

Läsårets *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* läggs ut på skolans hemsida i september-oktober. Planen finns även utskrivnen och väl synlig i varje klassrum och fritidsavdelning. Följande arbete sker i syfte att förankra och levandegöra planen:

- *Rutiner vid diskriminering och kränkande behandling - personal*
Rektor lyfter rutinerna med samtlig personal under höstterminens uppstartsdagar. Information ges även till personal som anställs under läsårets gång.
- *Presentation av planen - personal*
Rektor och trygghetsteamet presenterar planen när den är reviderad och klar i augusti/september.

- *Presentation av planen - vårdnadshavare*
Klasslärare presenterar planen vid höstens föräldramöten.
- *Arbete kring planen - elever*
Rektor och trygghetsteamet ansvarar för att samtal och arbete kring planen sker kontinuerligt i elevrådet. Arbetet med planen är ett gemensamt uppdrag för alla elever på skolan.
- *Arbete kring planen - personal*
Vid ett tillfälle per termin sker samtal kring planen i samtliga arbetslag.

Utvärdering och revidering

I början av augusti i samband med uppstartsdagarna ansvarar trygghetsteamet för utvärdering av planen och revidering av ny plan inför läsåret. Vid detta tillfälle samlas samtliga underlag samt de kränkingsanmälningar som har gjorts under läsåret och nya mål bestäms utifrån underlagen och utvärderingarna.

TRYGGHETSTEAMET

Eva Lindh, biträdande rektor eva.lindh@vaxjo.se

Linda Isaksson, lärare i fritidshem linda.isaksson@vaxjo.se

Åsa Wesslund, idrottslärare asa.wesslund@vaxjo.se

Erika Beslic, klassresurs erika.beslic@vaxjo.se

Axel Reinhold, elevkoordinator axel.reinhold@vaxjo.se

Jenny Sjöbring, skolsköterska jenny.sjobring@vaxjo.se

SKOLANS GEMENSAMMA FÖRHÅLLNINGSGREGLER

Skolgården:

- Under skol- och fritidstid är du på skolans område.
 - Cyklar och sparkcyklar står parkerade i cykelstället under skol- och fritidstid och där är du endast när du lämnar eller hämtar din cykel/sparkcykel. Du rör inte andras cyklar och sparkcyklar.
 - Cykling, skateboard, sparkcykling och inlinesåkning sker utanför skolans område.
- Gäller inte saker från rastboden.

- Grusplanen vid Sandavi får användas av åk 6 om det är med en vuxen där.
- Du sparkar inte bollar mot någon husvägg på skolan.
- Du kastar inte snöboll på skolans område.
- Du har hjälm i den stora pulkabacken vid h-huset.
- Du använder enbart stjärtlapp eller madrass/dyna i stora pulkabacken vid H-huset.
- Du är ute på rasterna om du inte kommit överens om annat med din lärare. Den läraren har i så fall tillsynsansvar. Inga elever är själva inomhus.

Korridoren och klassrummet:

- Du går när du är i korridoren och i klassrummet.
- Du håller i bollar (eller andra saker) när du är i korridoren eller klassrummet.
- Alla (även bussbarn) är ute på morgonen innan skolan börjar.
- Du har enbart frukt eller en liten smörgås med dig om du har behov av något annat än frukten skolan bjuder på. Läraren bestämmer när detta äts.
- Tuggummi och/eller godis är inte tillåtet i skolan.

Matsalen:

- Du städar efter dig om du spiller eller tappar något på golvet.
- Veckans hjälpare torkar av borden när klassen ätit klart så att det är trevligt för de som kommer efter – klasserna planerar själva om man vill göra grupper som sköter det.
- När du tar om mat använder du disken närmast väggen.
- Du tar så mycket mat som du orkar äta upp.
- Du är modig och försöker smaka på olika maträtter.
- Du ställer upp din stol om din klass är sist i matsalen.
- När någon annan klass har "5 tysta" respekterar du det och pratar lågt med dina kompisar.

Digitala enheter:

- Du använder endast Ipad eller dator under lektionstid och när läraren bestämt detta.
- Ipad och Chromebooks används enbart till skolarbete i skolan och är inte kopplade till privata Apple-id.

BEGREPPSDEFINITIONER

Diskrimineringsgrunderna

Kön - att någon är kvinna eller man.

Könsöverskridande identitet eller uttryck - att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet - nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Funktionsvariation - varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning - homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder - uppnådd levnadslängd.

(diskrimineringslagen 1 kap., 5§).

Diskriminering, direkt och indirekt

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Indirekt diskriminering innebär att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med viss kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet (diskrimineringslagen 1 kap., 4§).

Kränkande behandling

Kränkande behandling innebär ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet (skollagen 6 kap., 3§). Kränkande behandling kan innebära såväl kränkning "ansikte mot ansikte" som kränkning via sociala medier.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier innebär ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet (diskrimineringslagen 1 kap., 4§).

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet innebär att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till ekonomiska och praktiska förutsättningar, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde samt andra omständigheter av betydelse (diskrimineringslagen 1 kap., 4§).

Främjande arbete

Främjande arbete innebär att skapa en trygg och tillitsfull lärmiljö för alla elever. Både personal och elever visar i så väl ord som i handling respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att någon särskilt har hänt.

Förebyggande arbete

Förebyggande arbete innebär att avvärja risker för diskriminering och kränkande behandling. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla.

Åtgärdande insatser

Åtgärdande insatser innebär att skolan snabbt åtgärdar diskriminering och kränkande behandling. I detta arbete har skolan en skyldighet att omedelbart stoppa samt vidta åtgärder som säkerställer att diskriminering kränkande behandling inte återupprepas.

LAGAR OCH STYRDOKUMENT

Skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling utgår från våra lagar och styrdokument. Vi har valt att citera följande:

Skollagen

UTFORMNINGEN AV UTBILDNINGEN, KAP. 1, § 5

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. [...]

ARBETSMILJÖ, KAP. 5, § 3

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

ORDNINGSREGLER, KAP. 5, § 5

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler. [...]

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING, KAP. 6, § 8

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

SKYLDIGHET ATT ANMÄLA, UTREDA OCH VIDTA ÅTGÄRDER MOT KRÄNKANDE BEHANDLING, KAP. 6, § 10

10 § All personal är skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling samt trakasserier och sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen (2008:567) i samband med verksamheten och se till att sådan behandling och sådana trakasserier hanteras.

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för **allvarlig eller upprepad kränkande behandling** eller **allvarliga eller upprepade**

trakasserier eller **sexuella trakasserier** i samband med verksamheten är skyldig att informera rektorn om detta.

Personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier eller sexuella trakasserier av någon i personalen är skyldig att informera rektorn om detta.

En rektor som får sådan information som avses i andra eller tredje stycket är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

UTBILDNING - DISKRIMINERINGSFÖRBUD, KAP. 2, § 5

Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget. Lag (2014:958).

Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022

GOD MILJÖ FÖR UTVECKLING OCH LÄRANDE, KAP. 1, s. 10

Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även skolan har en viktig roll. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.